

deres formeentlige Rettigheder uden at være bundne til nogen Termin. Det er altsaa disse Udvalgets Endringsforslag, jeg paa dets Begne anbefaler til det høie Thing, og jeg tør udtale den Forventning, at den høitagtede Finantsminister efter Resultatet af de Forhandling, man har havt med ham angaaende de forskjellige Forslag, der saaledes fra Udvalgets Side ere fremkomne, ikke vil modsætte sig dem.

Førend jeg slutter, er der to Punkter, som jeg vil tillade mig at fremhæve, fordi det er blevet anseet for ønskeligt derpaa at henlede den ærede Finantsministers Opmærksomhed. Det har været Udvalget fuldkommen klart, at Præstegaardene bør bære Landskatten, at denne altsaa maa lægges paa dem, naturligviis kun ved indtrædende Vacance, idet der ikke kunde være Spørgsmaal om at lægge en Byrde paa de nu ansatte Embedsmænd, uden at den tidligere har været dem paalagt; men idet man saaledes antager det for givet, at Landskatten ved indtrædende Vacance bør lægges paa Præstegaardene, er der dermed vistnok forbundet særdeles Vanffeligheder i Henseende til Spørgsmaalet om, hvorledes denne Landstat i visse Tilfælde skal fordeles, fordi der allerede i Begyndelsen af dette Aarhundrede i alt Fald er bortarvesæstet fra Præstegaardene særdeles betydelige Strækninger. Saaledes troer jeg ikke at sige for Meget, naar jeg mener, der kan være Tilfælde, hvor Præstegaardenes Tiliggende kun er c. 80 Tønder Land, medens derimod meget Mere er bortarvesæstet for bestandig. Der optaaer altsaa det Spørgsmaal, hvorledes man skal bære sig ad med at paalægge Landskatten, idet det jo ikke vil kunne gaae an, at lægge det Altsammen paa Præsten, uden at det tilfide kommer til at ramme Arvesæsteren; men da der for Tiden mangler de fornødne Oplysninger til, at Udvalget kunde danne sig en Mening om det Rette, har man anseet det rettest for Tiden at indskrænke sig til at henlede den høitagtede Finantsministers Opmærksomhed paa dette Forhold. Udvalget vil da forbeholde sig til 3die Behandling enten, hvis det lader sig gjøre, at stille et Endringsforslag i saa Henseende, eller i alt Fald at komme med en Udtalelse om den Vej, hvorpaa man efter dets

Formening kunde staae ind. — Det andet Punkt, jeg vil nævne, er et Punkt, som ganske vist ikke kan drages ind under denne Lov — derom er Udvalget enig —; men det lader sig ikke nægte, at det kan komme til at streife lidt ind paa Noget af det, der omtales i denne Lov. Det er Spørgsmaal, der staae i Forbindelse med Møllenæringen deels paa Erø og deels i Districterne i Slesvig. Naar dansk Ret træder fuldstændig i Kraft fra 1ste April 1867, saa træder jo ogsaa Lovene om Møllenæringen af 14de April 1852 i Virksomhed, og det uden at de Obergangsbestemmelser, som i sin Tid bleve gjorte anvendelige her i Kongeriget, ville komme til Anvendelse der. Nu er det kommet til Udvalgets Kundskab, at der er i alt Fald enkelte Mølleiere, som troe, at de derved ville blive brøstholdne, at disse Bestemmelser ville gjøre en Indskrænkning i deres mere bundne Næring. Just fordi dette ligger udenfor, hvad der kan optages i denne Lov, skal jeg naturligviis ikke udtale noget Nærmere end netop kun henlede Opmærksomheden derpaa og bemærke, at dette er et Punkt, der er bragt paa Bane i Udvalget. Ikke paa Udvalgets Begne, men kun for mig selv skal jeg endnu gjøre den Bemærkning, at Vedkommende i alt Fald sikkert maae lægge Mærke til, at § 12 af Loven af 16de Februar 1866 bestemmer, at hvis Noget troer sig i lovlig Besiddelse af noget særligt Privilegium eller nogen Eneberettigelse med Hensyn til Næring, skal han under sin Rets Fortættelse inden den 1ste April 1867 derom gjøre Anmeldelse til Indenrigsministeren, som, hvis han finder Fordringen begrundet, skal foranstalte det Fornødne for at faae en saadan Eneberettigelse afløst imod Erstatning.

Finantsministeren: Jeg skal fatte mig meget kort med Hensyn til de Forslag, som ere stillede til denne Sags 2den Behandling, idet jeg skal stille mig paa det samme Standpunkt, hvorpaa det ærede Thing stillede sig, da det besluttede at nedsette et Udvalg, nemlig det, at det ikke alene er nødvendigt, at man selv er overbevist om, at man har behandlet disse Forhold med al den Omsigt, Villighed og Humanitet, som det har været muligt, men at ogsaa denne Erkjendelse bør udbredes blandt